

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Różnorodność i zarządzanie różnorodnością w organizacji – istota i teoretyczne podstawy	23
1.1. Rys historyczny zagadnienia różnorodności	24
1.1.1. Różnorodność – wybrane sposoby rozumienia	24
1.1.2. Globalny kontekst zainteresowania różnorodnością	27
1.1.3. Zmiany społeczno-gospodarcze i ich wpływ na rozwój koncepcji zarządzania różnorodnością	29
1.2. Znaczenie terminu „różnorodność”	37
1.3. Różnorodność – jej wymiary i rodzaje	38
1.4. Wieloznaczność terminu „różnorodność” z perspektywy organizacji	44
1.5. Definicje zarządzania różnorodnością w organizacji	51
1.6. Od polityki równych szans do zarządzania różnorodnością	57
1.7. Paradygmaty zarządzania różnorodnością	62
1.8. Modele zarządzania różnorodnością w organizacji	75
1.9. Nurt krytyczny zarządzania różnorodnością	91
1.10. Miejsce zarządzania różnorodnością w naukach o zarządzaniu	96

Rozdział 2

Uwarunkowania rozwoju koncepcji zarządzania różnorodnością

– wybrane aspekty

104

2.1.	Równość, różnorodność i zarządzanie różnorodnością w organizacji – uwarunkowania instytucjonalno-prawne	105
2.1.1.	Ewolucja regulacji w zakresie równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji na poziomie międzynarodowym	105
2.1.2.	Prawo krajowe w zakresie równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji	114
2.2.	Trendy demograficzne a różnorodność zasobów ludzkich	122
2.2.1.	Międzynarodowe trendy demograficzne	122
2.2.2.	Tendencje demograficzne w Europie	127
2.2.3.	Trendy demograficzne dla Polski	129
2.3.	Wyzwania dla zarządzania organizacją z perspektywy zmian demograficznych	133
2.3.1.	Płeć	136
2.3.2.	Wiek	140
2.3.3.	Niepełnosprawność	142
2.3.4.	Rasa/pochodzenie etniczne	143
2.3.5.	Religia	146
2.3.6.	Orientacja seksualna	147

Rozdział 3

Zarządzanie różnorodnością w organizacji – motywy, korzyści i bariery

149

3.1.	Motywy implementacji koncepcji zarządzania różnorodnością w organizacji	150
3.2.	Zarządzanie różnorodnością wobec zmian w otoczeniu organizacji	152
3.3.	Korzyści z zarządzania różnorodnością w organizacji	156
3.3.1.	Perspektywa długookresowa	161
3.3.2.	Perspektywa średnio-/krótkookresowa	166
3.4.	Dylematy pomiaru korzyści	171
3.5.	Bariery i wyzwania wobec zarządzania różnorodnością w organizacji	174

Rozdział 4

Kluczowe obszary wdrażania koncepcji zarządzania różnorodnością w organizacji

186

4.1.	Przywództwo	187
4.2.	Kultura organizacyjna	194
4.3.	Komunikowanie się w różnorodnej organizacji	197
4.4.	Zarządzanie zasobami ludzkimi a zarządzanie różnorodnością w organizacji	204
4.5.	Edukacja i szkolenia w zakresie różnorodności w organizacji	208

4.6.	Monitorowanie i analizowanie różnorodności w organizacji	212
4.6.1.	Zewnętrzne narzędzia oceny	213
4.6.2.	Wewnętrzny monitoring	218
4.6.3.	Obowiązek raportowania danych dotyczących różnorodności w organizacji	223

Rozdział 5

Zarządzanie różnorodnością w organizacjach w Polsce w świetle badań empirycznych	230
--	-----

5.1.	Proces i metody badawcze	230
5.2.	Charakterystyka prób badawczych	236
5.3.	Zasięg regionalny podejmowanych działań w organizacjach	238
5.4.	Wiedza organizacji na temat zarządzania różnorodnością	244
5.5.	Charakter i zakres podejmowanych działań na rzecz różnorodności w organizacji	247
5.6.	Przegląd dobrych praktyk podejmowanych w organizacjach na rzecz równości i różnorodności	265
5.7.	Ewaluacja i monitoring danych personalnych z perspektywy różnorodności	271
5.8.	Korzyści i bariery w zarządzaniu różnorodnością w opinii organizacji	275

Rozdział 6

W kierunku organizacji otwartej na różnorodność – autorski model zarządzania różnorodnością w organizacji	284
---	-----

6.1.	Autorski model zarządzania różnorodnością w organizacji	285
6.1.1.	Założenia do budowy modelu (konstrukty)	285
6.1.2.	Zasady modelu	292
6.1.3.	Holistyczny model zarządzania różnorodnością w organizacji	294
6.1.4.	Obszary wertykalne	302
6.1.5.	Zarządzanie różnorodnością w organizacji – architektura 5P	306
6.2.	Budowanie organizacji otwartej na różnorodność – poziomy dojrzałości	313

Rozdział 7

Architektura zarządzania różnorodnością w organizacjach w świetle badań własnych	318
--	-----

7.1.	Metodyka badania i charakterystyka próby badawczej	318
7.2.	Architektura 5P – podsumowanie	351
7.3.	Rozkład wskaźników architektury 5P	353

7.4.	Wzajemne relacje między obszarami architektury 5P	359
7.5.	Uwarunkowania wewnętrzne zarządzania różnorodnością	361
7.6.	Wiedza na temat zarządzania różnorodnością a intensywność jego wdrażania	374
Podsumowanie i wnioski		377
Bibliografia		393